

Het concert dat u vandaag bezoekt is onderdeel van de VriendenLoterij ZomerConcerten; een divers programma, van klassiek tot pop en jazz, in een zomerse en informele sfeer. Deelnemers van de VriendenLoterij krijgen met hun VIP-KAART 50% korting op concertkaarten voor de VriendenLoterij ZomerConcerten en kunnen met voorrang bestellen. Het Concertgebouw en de VriendenLoterij wensen u een geweldig ZomerConcert!

© Eduardus Lee

Hoe was het concert?

Laat ons weten wat je ervan vond & maak kans op deze exclusieve **Apple Beats**-hoofdtelefoon.

classicnl
non-stop de mooiste
klassieke muziek voor iedereen
app | classic.nl

Scan de QR of ga naar
www.classic.nl/acties

Woensdag 27 augustus 2025

Grote Zaal 20.00 uur

Ukrainian Freedom Orchestra
Keri-Lynn Wilson, dirigent
Rachel Willis-Sørensen, sopraan

Maxim Kolomiiets 1981
Suite uit 'The Mothers of Kherson' (2025; Nederlandse première)

Richard Wagner 1813-1883
Vorspiel und Liebestod uit 'Tristan und Isolde', WWV 90 (1857-59)

PAUZE

Ludwig van Beethoven 1770-1827
Symfonie nr. 5 in c, op. 67 (1804-08)
Allegro con brio
Andante con moto
Allegro
Finale: Allegro

De tournee is mede mogelijk gemaakt door Bloomberg Philanthropies, Ann Ziff, Adrienne Arsht, C. Graham Berwind, III, The Kovner Foundation, Berry Charitable Foundation, Ministry of Foreign Affairs of Ukraine en Ministry of Culture and Strategic Communications of Ukraine.

De organisatie is in handen van Askonas Holt en de Polish National Opera in samenwerking met de Metropolitan Opera.

TOELICHTING

Componisten zijn ook maar mensen die zich moeten verhouden met de tijd waarin ze leven. De *Suite uit 'The Mothers of Kherson'* van de Oekraïense componist Maxim Kolomiets is onlosmakelijk verbonden met de oorlog in Oekraïne. Het werk is samengesteld uit muziek voor een nieuwe opera waarvan de première is gepland in oktober 2026 bij de Poolse Nationale Opera. De opera vertelt het verhaal van twee moeders uit de stad Cherson die drieduizend mijl aflegden om hun dochters terug te halen uit de Krim. De opera gaat over moederliefde en de kracht van de menselijke geest. Kolomiets, behalve componist ook hoboïst, is een meester in het creëren van orkestkleuren. De Europese klassieke traditie combineert hij met Oekraïense folklore en hedendaagse klanken.

Tristan und Isolde

Ook Richard Wagner werd beïnvloed door de politieke, sociale en culturele ontwikkelingen van zijn tijd. Maar in het geval van *Tristan und Isolde* kwam de inspiratie vooral uit zijn liefdesleven. In december 1854 schreef hij aan zijn vriend en collega Franz Liszt: 'Omdat ik nog nooit in mijn leven heb geproefd van het echte geluk van de liefde, wil ik een monument maken voor die mooiste van alle dromen. (...) Ik heb in mijn hoofd een plan voor *Tristan und Isolde*, het simpelste maar meest volbloedige concept.' Hij schreef dat hij de opera gauw wilde afmaken: 'Op middelgrote schaal, wat de uitvoering makkelijker zal maken. (...) Want ik ga ervan uit dat een degelijk uitvoerbaar werk, zoals *Tristan* zal zijn, mij gauw een goed inkomen zal geven, waardoor ik even verder kan.' Het begin en eind van deze opera van ruim

viereneenhalf uur zijn in de concertzaal hun eigen leven gaan leiden. Het *Vorspiel* laat volgens de componist 'angstige zuchten, hopen en vrezen, klaagzangen en verlangen, gelukzaligheid en kwelling...' horen. Na deze prelude volgt direct de extatische *Liebestod*, waarin Isolde de dood verwelkomt als de vervolmaking van haar liefde voor de gestorven Tristan.

Beethovens strijd naar overwinning

De derde componist van dit programma, Ludwig van Beethoven, leefde in de zeer onrustige tijd van de Napoleontische oorlogen. Daarnaast leed hij aan ernstige doofheid en daarmee samenhangende depressies. Dit is de context waarin zijn bekendste symfonie, met het krachtige openingsmotief 'ta-ta-ta-taaaa', ontstond. Het monumentale werk ging in première in december 1808, tijdens een vijf uur durend concert in een onverwarmd theater in Wenen. Naast de *Vijfde symfonie* klonk onder andere zijn *Vierde pianoconcert*, waarin Beethoven voor de allerlaatste keer optrad als solist vanwege zijn toenemende doofheid. De symfonie kunnen we horen als een pad van strijd naar overwinning en eindigt met een triomfantelijke apotheose in een stralend C-groot. Componist Leonard Bernstein schreef over deze symfonie: 'Hij had het echte goede, het materiaal uit de hemel, de macht om je aan het eind te laten voelen: iets is er goed met de wereld.'

Marike Tuin

BIOGRAFIE

Het **Ukrainian Freedom Orchestra** werd in 2022 opgericht als een initiatief om het Oekraïense culturele erfgoed te beschermen. Het orkest – bestaande uit leden van Oekraïense orkesten, gevluchte musici en Oekraïense leden van Europese orkesten – maakt 's zomers tournees naar de meest prestigieuze zalen van Europa en de VS. Het UFO speelt werken van hedendaagse Oekraïense componisten naast de grote klassiekers. Twee keer eerder trad het op in Het Concertgebouw: in 2022 en 2023. Het orkest wil de eeuwige kracht van de muziek en de culturele veerkracht van de mensheid onderstrepen; de tournee van dit jaar heet dan ook *Resilience*. De Canadese dirigent **Keri-Lynn Wilson** mocht al tijdens haar studie Claudio Abbado assisteren op de Salzburger Festspiele. Ze begon haar professionele carrière in 1994 als assistent-dirigent bij het Dallas Symphony Orchestra en dirigeerde sindsdien over de hele wereld. Wilson is initiatiefnemer en chef-dirigent van het Ukrainian Freedom Orchestra. De Amerikaanse sopraan **Rachel Willis-Sørensen** maakte haar debuut als operazangeres in 2008. In 2022 sloot ze een contract met Sony Classical en bracht ze haar debuutalbum, *Rachel*, uit. In 2023 verscheen haar tweede cd met de *Vier letzte Lieder* van Richard Strauss met het Gewandhaus Orchester Leipzig. De Franse krant *Le Monde* schreef: 'De Amerikaanse sopraan heeft zonder twijfel een van de meest indrukwekkende stemmen in de operawereld.'

SUMMARY

Today's concert features three dramatic compositions. The first is a selection from the opera *The Mothers of Kherson* by Maxim Kolomiets, which will be premiered in 2026. The opera tells the story of two mothers from the city of Kherson who traveled three thousand miles to bring their daughters back from Crimea. It is followed by the unforgettable story and music of *Tristan und Isolde*, another work appropriate to the moment with its themes of tragedy and rebirth. The tense, meditative, and ultimately transcendent *Vorspiel und Liebestod* from this opera has gone on to lead a life of its own as a concert piece. The final piece on the programme has perhaps the most famous four opening notes of any symphony ever: ta-ta-ta-taaaa. Ludwig van Beethoven's *Fifth Symphony* was the product of a restless age. Besides the threat of the Napoleonic wars, Beethoven was grappling with his own increasing deafness and depression. The symphony has gone on to serve as a touchstone and token of turmoil and triumph in every age since. One well-known example came during the London Blitz of World War II, when the symphony's iconic opening notes served as symbol of British defiance in the face of relentless German bombing – a sadly appropriate parallel to Russia's nightly missile and drone attacks on Kyiv.

EN VERDER...

ONTDEK MEER

Op concertgebouw.nl/ontdek gaat een wereld voor u open. U vindt er video's, interviews, verhalen, podcasts, concertregistraties en nog veel meer.

STEUN ONS

Draag bij aan de toekomst van Het Concertgebouw, nu of later. concertgebouw.nl/steun-ons

CONCERTTIP

zo 07/09

11.00 uur
Grote Zaal

Openingsconcert met Saint-Saëns' romantische cello en Mendelssohn

In dit romantische openingsconcert van een nieuw seizoen Het Zondagochtend Concert is Leonard Elsenbroich solist in het populaire *Eerste celloconcert* van Saint-Saëns, de componist van cellohit *De zwaan*. Het Residentie Orkest speelt onder leiding van Michał Nesterowicz ook Mendelssohns 'Schotse' *Derde symfonie*, gecomponeerd na een reis door Engeland en Schotland.

